

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Calderón, 36.-

Representació administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
Fora. 14 » trimestre.
Un número sol. 5 céntims.

Anuncis á preus convencionals.

Teatro Principal. - Està en venda un dels millors
palcos del 1.º pis d'aquest
Teatro. En la Administració d'aquest diari donarán mes detalls.

Pianos. - Afanacions y reparacions
E. LLADÓ
Calderón, 18. - Sabadell

Pera llogar una magnífica cuadro capás pera 14 talers mecá-
nichs, ab sa corresponent forsa á vapor, y dúas
grants cuadros, propias pera magatzém, dipòsit
ó industria, en lo vapor del *Infern*, carrer de Calderón.
Informará l' encarregat del vapor.

LA DIADA DELS MORTS

Desde 'l cim de la torre baixa la veu de la campana que á cada hora recorda la mort de sers estimats. Allí 'hont la moda no ha extingit lo foch de la llar, l' avia mená 'l rosari; y desde l' hereu hasta l' últim mossó tots responen ab fé á la veu de la velleta que está ja prop de la fossa, y mentres los mes joves preveuen lo que serán, recordan los majors lo que han sigut, y uns y altres alsan los ulls al cel pregant per sos antepassats... Aquí 'hont queda encare 'l recort de las bonas costums de nostra terra també s' eleva al infinit la pregaria per los que sigueren un dia

com som nosaltres avuy, débil materia dotada de vida per un instant, tan breu, que be pot compararse ab la passatjera resplandor d'una exhalació eléctrica que desde la nuvolada 's despren en dia de tempesta.

No deixém jamay de recordar una y mil voltas lo que serém demá, ja que la mort es la millor garantia de la suprema justicia del Criador; garantia palpable que no pot ignorarse, consol de las nostras tribulacions, nivell de la humanitat. Aixó es lo que se 'ns deixa veurer desde aquí: lo que vindrá després, coda qual pot consultarho ab sa propia conciencia, que si Deu promet y deixa veurer clara un altra cosa mes enllá de lo que tenim aquí, també 'ns deixa endevinar al compás de las nostras accions que lo que avuy jutjém nosaltres mateixos será jutjat demá per un tribunal infalible que dicta sentencias inapelables.

Preguéem, donchs, pels morts, preguém per los que ja han sigut jutjats per la justicia Divina y no deixém de ser piadosos per los materialistas que sols creuen en lo present; per aquells pobres cegos que sense sapiguer d'ahont han vingut pretenen anar per sos propis passos drets á un abim insondable, sense escoltar la veu de la rahó; sense reflexionar que l'home per si sol es un ser tant insignificant, tant petit relativament, com petit deu esser aquest mon si 's compara ab la immensitat. Basta sols aixecar los ulls al cel en nit serena, basta sols concentrar lo pensament y remontarlo amunt, amunt sempre... y aquest pensament que vola, aquest pensament que sembla poderós pera dirigir-se allá 'hont millor li acomoda, que ningú pot deturarlo, que fins está exempt de las lleys de la gravetat, torna avergonyit á la terra sense haver arribat enlloch... Aquest secret inviolable de lo que serém demá es una cadena que sols ab la mort se trenca; sols nos resta pera arribar al fi desitjat viurer ab fé y esperança, caminar sense temor cap al fi d'aquesta existencia y pensar tan sols que la mort es vida, porque Deu, perfecte en tot, dona termini á totes sas obras y nosaltres formem part de las mateixas.

Acatém, donchs, la voluntat Suprema y al dedicar un carinyós recort á nostres antepassats demaném ab fé que poguém seguir, quant siga l' hora, sa lluminosa estela pera juntarnos ab ells per sempre mes, lluny d'aquest mon de miserias, de vanitats y de injusticias.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sants del dia.—S. Armengol fill y bisbe d' Urgell, nebot del compte Wifredo; establí la vida en comú en son Cabildo y morí d' una caiguda dirigint las obras del pont del Vari, es festa de precepte en lo bisbat d' Urgell. Los inenarrables martres de Saragosa sacrificat per ordre de Daciá: Snt. Gandios bisbe y comar; festa á Barbastro.—S. Quarto, los Sts. martres Germá, Teofil, Cessari y Vital.—S. Valenti Pbre. Hilari diaca.—Sta. Wenefrida noble inglesa.—S. Malaquias bisbe é historiador.—S. Hubert bisbe de Tongres, patró dels cassadors.—Pirinint bisbe de Meaux y Sta. Silva mare del papa S. Gregori.

La missa en honor dels Sts. martres.

La Epistola es del cap. III del libre de la Sabiduria. La mort dels justos es néixer á la vida eterna.

Lo Evangeli es del cap. XV de S. Joan. Mana Jusucrist que 'ns estimem los uns als altres.

Parroquia de S. Feliu.—Mes de las ánimas: se practicarà tots los dias feyners á dos quarts de vuyt al altar del Carme y los dias de festa al altar Major ab missa á la intenció del devot que se serveixi encarregarla ab Rt. D. Salvador Borrell ó als Srs. Administradors. Avuy de 6 á 8, en lo Sm. Sm. Aniversari de D. Baldomero Velazquez, á las 8 en lo altar major missa per D. Feliu Fontanet Casali.

Parroquia de la Concepció.—A las 8 missa al altar de la Bona Mort per D. Sebastià Colomer, á dos quarts de vuyt en S. Daniel per un difunt. Al vespre á las set comensarà lo Novenari d' animas predicant tots los dias lo M. R. P. don Melcior de Tivissa; durant los dias del Novenari á las deu hi haurà ofici.

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant los dias 31 Octubre 1 y 2 de Novembre.

Defuncions: 31 Bonaventura Casas Gili, casat 67 anys.—Francisco Desveus Durán, 2 anys.—Manela Comás Tous, 2 anys.

Naixements: Antoni Durán Roldán.—Antoni Casablanques Homet.

Matrimonis. Joseph Bruix Ribas ab Concepció Margarita Rosa.—Feliu Grau Saló ab Maria Gateu Borrás.—Joseph Sanmiquel Ros ab Coloma Pons Nicolau.—Antoni Prat Soler ab Romana Morató Juncá.—Joan Soler Plá ab Narcisa Estruch Brós.

CAIXA D' ESTALVIS DE SABADELL

Han ingressat ab fetxa d' aquest dia 2709 pessetas, procedents de 358 imposicions, essent 6 lo número de nous imponents.

S' han retornat 4.395'98 ptas á petició de 31 interessats.

Sabadell 31 Octubre de 1897.—Lo Director, Pau Gambús.

Avis d' Administració

Desde 'l dia 1 del corrent Octubre se consideran com á suscriptors á tots los que reben LO CATALANISTA sense haver expressat sa voluntat en contra, á la nostra Administració, ó al repartidor del periódich.

Als suscriptors de fora Sabadell que pagan per anys, y tenen ja satisfet son abono fins al 31 Desembre prop-vinent, tenim lo gust de participárloshi que no se 'ls hi cobrarà cap augment sobre la qüota satisfeta, diventse considerar los números de sobrepuig com á present que 'ls hi fém en justa correspondencia al seu constant favor.

NOVAS

La contribució territorial é industrial corresponent al segon trimestre de 1897 á 98 se cobrarà en los dias següents del mes de Novembre: Ripollet, 2 y 3; Barbará, 4 y 5; Palausolitar, 2 y 3; Santa Perpétua, 4 y 5; Sant Esteve de Castellar, 7, 9 y 10; Sant Cugat, 11, 12 y 13; Sardanyola, 11 y 12; Polinyá, 9 y 10 y Sant Quirse de Tarrasa, 11 y 12.

En aquesta ciutat se cobrarà en lo local de costum, carrer de las Paces, 37, de 8 á 12 del matí, durant tots los dias feyners de la present setmana.

L' Ajuntament de nostra ciutat ha acordat subvencionar ab 225 pesetas anyals al propietari del dipòsit de gel natural, del carrer de la Salut, n.º 22, á condició de que 's proporcioni de franch pera 'ls pobres y malalts de la Casa de Caritat.

La ópera de Bretón, *Gli Amanti di Teruel*, posada en escena lo passat diumenge en lo Teatro Principal, satisfé ben poch á la concurrencia qu' assistí en nombre bastant reduhit al esmentat colisseu.

Lo treball d' orquesta mes que deficient sens dupte per falta d' ensaigs, los coros, com sempre, dolents, y 'l quarteto tot just passable, si no fos que la triple ja no pot passar de cap manera, no cal dir lo conjunt que 'n resultaria. Ab aquest motiu, la partitura del mestre Bretón, que es ja de las que tot s' ho necessitan, resultá una verdadera é interminable *lata*.

La companyia del Principal á falta de Tenorio, solemntsa á sa manera la diada. Pau als morts.

S' han comensat los treballs preparatoris per posar ab tota propietat en lo Teatro de l'Associació de Catòlics una opereta en 3 actes lletra de nostre company de redacció don Francisco de P. Bedós y música de Mossen Miguel Ferrer.

Havém tingut ocasió d' apreciar dit treball y podém anticipar á nostres ilegíders qu' es molt nou y que á nostre entendre ha de proporcionar als bons amichs un éxit complet y merescut.

Avans d' ahir y ahir ab motiu de la festivitat de Tots Sants y diada dels morts, foren moltes las famílias que visitaren lo cementiri, ab tot y que 'l temps plujós dificultá á molts sa acostumada visita á dit sagrat lloch.

Després de brillants exercicis, han guanyat lo títul de Doctors en Dret y Filosofia y Lletres ab la nota de sobressalient, nostres estimats companys de catalanisme don Joan Mon y Bascós y don Enrich Prat de

la Riva, conegut aquest últim dels nostres compatricis per ser un dels autors de la tan celebrada «Doctrina Catalanista».

Veus aquí l' il·lustradíssim jovent que puja enlayrant la bandera de la autonomia Catalana. Causa que conta ab aqueixos campions ha de resultar forsosament victoriosa.

Rebin nostra fervent enhorabona.

Está ja del tot restablert nostre bon amich y company en Fermi Ribera.

No cal dir quant nos en alegrém.

La hermosísima partitura de Bizet y lo nom dels artistes qu' havian de interpretar-la atragué nombrosa concurrència al Teatre Camps de Recreo, desitjosa d' assaborir las bellesas de la obra y cal regoneixer que aquells compliren son comés ab sobrepuig. Lo mateix lo tenor Constantí conegut y merescudament estimat del nostre públich, detallant ab riquesa y just de color lo *José*, que las Sretas. Ortega en *Carmen* y Homs en *Micaela* y 'l barítono Aragó en l' exòtich *Escamillo* y 'l baix Borrás, probaren son talent y la bona escola de cant que posseheixen.

Pero allà hont l' auditori quedá agralement sobtat, fou en l' últim acte. May l' havíam vist ab forsa dramática tan intensa y admirablement cantada fins al punt de que 'l públich de palcos y plateas no s' aixecá avans dels darrers acorts, com de costum, sino que deixá termenar sense sentirse 'ls trepitjos y remors dels atrafagats que després de tres horas de vetlla los hi vé per estalviar dos minuts.

En resum, lo local aprop de plé, aplausos á desdi per tothom menys pels coros, la concurrència, satisfeta y desitjant tornar escoltar artistes que saben sentir y expressar.

Nostre estimat company «La Veu de Catalunya» dedica tot son darrer número á honrar la memoria del malaguanyat patriel y eximi literat don Carles Bosch de la Trinxeria.

En lo teatro de Euterpe ha donat c' nch funcions la companyia ilusienista del Sr. Watry que 's vejeren escasament concorregudas.

Aquesta companyia sorti ahir pera Palma de Mallorca.

Ha mort á Barcelona lo Administrador del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro, D. Vicens Grau. (E. P. D.)

En lo important periòdich «L' Art del Pagés» hi trovém una convocatoria de la Direcció de la Reyal Escola d' Avicultura de Arenys de Mar, pera la primera Exposició Nacional d' Avicultura que tindrà lloch á Barcelona en Desembre d' aquest any.

Diu la convocatoria que per concorrer á dita Exposició no 's necessita ser avicultor d' ofici, ni tenir establiment obert, sino que 's prou ser un aficionat y no tenir per exposar mes que un sol exemplar pera cumplir com lo primer al objecte de la Exposició.

De retorn ja de son viatge á la Cort, nostre distingit compatrici don Joan Sallarés y Plá, avuy donará compte á las Juntas directivas y consultiva del Foment del Treball Nacional de sas gestions en profit del treball patri y del éxit obtingut l' Exposició d' Industrias modernas.

S' está terminant l' edifici per a escoles que nostre Ajuntament construeix á la cantonada dels Carrers de las Paces y Roda, obra que honra á Sabadell y á son digne Arquitecte Municipal, nostre apreciable amic D. Juli Batlleu. Com que pensem ocuparnos extensament lo dia de l'inauguració, que creyem será molt pronte, per avuy nos concretém á donar la noticia.

Retallém del diari carlí de nostra ciutat:

«Jo daré á España una ley fundamental que espero ha de ser devinitiva y español. (Palabras de D. Carlos de Borbon).»

Teniam entés que las lleys fonamentals se las tenian de fer los pobles sobre la base de la ley Divina y que 'ls Reys tenian sols la missió de fer cumplir aquestas lleys, però per lo vist, D. Carlos, pensa donarnosla ja feta á son gust y caprixo, ¿Y aquest es lo Rey que 'ns pintan com á defensor dels furs de Navarra y Catalunya? Vaja, no hi podem creurer.

També trobém en l' mateix periódich que 'ls carlins de Sabadell dirigeixen desde son periodich una reverendissima felicitació á son amo y senyor ab motiu del seu sant manifestanthli sos desitjos de viurer felissos 'ls espanyols á l' ombra de la bandera que s' esclareix, ab los raigs del sol de Lepanto, Bailen, Pavia y 'ls d' Africa y Callao.

Tenen rahó 'ls carlins, la bandera espanyola del centralisme no te los colors gayre sólits y lo sol de sas glorias en lloch de ferlos lluhir los hi esclareix.

Dissapte passat tingué lloch en lo café Colonial una reunió de vehins de la parroquia de la Purissima Concepció al objecte de posarse d' acort pera celebrar ab la deguda pompa la Festa Major d' aquella parroquia, interessant al Municipi pera que prenga una part activa en dita festa.

Segons sabem, varios vehins invitats á dita reunió no hi assistiren per que essent redactada la invitació en un llenguatge foraster, pensaren que seria per algun assumpto politich, puig may podian pensar que per un assumpto parroquial y de veínat fossen invitats ab lo encartonat llenguatge oficial.

Sobre tot tratantse d' instituir una festa tan genuinament catalana, com ho es una Festa Major.

Sembla que resultarà cert lo remey contra la filoxera descubert per nostre compatrici D. Joaquím Moragas del qual ne doná ja alguna noticia temps enrera «La Vanguardia» de Barcelona, per medi de son corresponçal de Sabadell.

Després del dictamen favorable que 'n donan váris dels mes ilustres pagesos d' aquesta ciutat quins han fet repetidas provas ab lo liquit del Sr. Moragas, ab éxit satisfactori, acaba de rebre dit senyor una carta de Brafim (camp de Tarragona) ahont segons se veu s' hi han fet alguns ensaigs. Diu dita carta que han inspeccionat los ceps que quinze dias avans havian sotmés á dit tractament y que arrencadas las arrels á un metre de distancia de la soca havian trobat completament mortas totas las filoxeras, quedant agradablement sorpresos al veurer que ditas arrels estavan plenas de sava com si fossem al mes d' Abril.

Lo senyor Moragas pensa fer dintre pochi dias un nou viatge á dita comarca ahont es esperat per molts pagesos, quins sembla que estan decidits á aplicar lo remey en gran escala pera salvar sas vinyas de la ruina.

Molt mes alegrariam quo lo mellor éxit coronés los esforços de nostre mich senyor Moragas puig seria incalculable la importancia de son meravellós descobriment.

Nostre bon amich y company de causa D. Magí Desveus y Arimón ha suferit l' inmensa pérdua de son fill Francesch que se n' pujá al cel á la tondra etat de 2 anys.

Sentim la desgracia qu' afecta á nostre estimat amich y á n' ell y familia los signifiquém nostre sentiment per la desgracia que ploran.

En la nit del dilluns y en lo Restaurant «Nou Noé» tingué lloch la celebració d' un refrigeri, propi del dia, en celebració del éxit obtingut ab la funció que la nit avans s' efectuá en l' Ateneu Sabadellés, representantse 'l popular drama, *D. Juan Tenorio* per los aficionats d' aquella societat.

Se brindá y s' acordá la celebració d' altre funció que anuciarém oportunament.

S' ha constituhit á Barcelona una societat regular colectiva baix la rahó social de *Marfany y Regné* pera la compra y venda de telas y altres classes de géneros. Capital 35.500 pessetas. Gerencia y firma los dos socis.

En l' actualitat se troban detinguts gubernativament en las Presons de Barcelona 54 individus per considerársels sospitosos de professar ideas anarquistas.

S' ha concedit autorisació a don Joan Saus pera constituhir estacadas de defensa en sa finca de ca 'n Oriach, lindant ab lo riu Ripoll.

Ha mort á una edad bastant avansada D. Eussebi Verdiell, administrador que ha estat durant molts anys de la familia Turull y de la Caixa d' Estalvis d' aquesta ciutat.

Las rellevants dots de formalitat y honradés farán sa mort mol sentida entre nostres compatrieís pels quins era en alt grau respectat y estimat.

Sa mort será molt sentida. Que Deu l' aculleixi en sa santa gloria.

Ahir fou enterrada una nena del industrial don Jaume Comas, essent molt numerós lo seguiment que l' acompanyá al darrer descans.

Nostre condol á la familia.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93 casa de confiança.

TELEGRAMAS

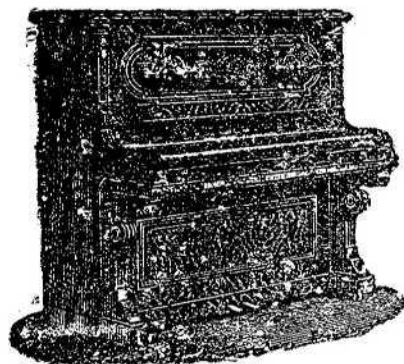
Madrid, 2, 5 tarde.—Aquest mati s' han declarat en vaga los obrers de las minas de Ochargan y 'l Morro, haventse extés tot seguit per la regió arribant ja 'l nombre á 15.500. Per aré la vaga es pacífica pero en previsió de lo que pugui ocorrer la forsa pública ronda per los llochs hont s' ha propagat fins are.

En los rotllos politichs no 's contan noticias d' importancia. Lo tema d' actualitat es la denuncia del periódich romerista *El Nacional* respecte de la qual no 's poden telegrafiar noticias per no incorrer en censura gubernativa.

Madrid, 2, 5'30 t.—Dinhen de la Habana que 'l general Blanco está ocupadíssim reconstituint las operacions de la campanya, haventlos trobat en un lamentable estat d' abandono. A cada cambi de general á Cuba passa lo mateix. 'S ven que sempre deu haver estat deixat de la ma de Deu.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	32'95 d.
París » » »	32'60

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde 130 duros y son construits ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vender, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afunacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA
Rambla, 93. — SABADELL